

Ο Γέροντας Ιωαννίκιος Ανδρουλάκης (1924-2017) ο από Μαλλών Ιεραπύτνης: ένας «παλαιοδιαθηκικός» μοναχός της Κρήτης (Δημήτριος Μπούμπας, Καθηγητής Παθολογίας Παν/μίου Αθηνών)

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Γνωρίσαμε τον π. Ιωαννίκιο με την προτροπή φίλου μας, το 2011, ένα χρόνο πριν μετακομίσουμε από την Κρήτη στην Αθήνα .«Πήγαινετε» μας είπε «γιατί τον ταλαιπωρούν κάτι έλκη στα πόδια του. Πήγαινετε και πληρώνει καλά», τονίζοντας emphaticά το «πληρώνει καλά».

Κάνοντας «υπακοή», ξεκινήσαμε με τη γυναίκα μου από το Ηράκλειο για τη Νότια Κρήτη στο Βαχό, λίγα χιλιόμετρα μετά την Βιάνο στο δρόμο για Ιεράπετρα. Εκεί πρωτο-συναντήσαμε τον Γέροντα , ο οποίος αναπαύθηκε οσιακά την Τετάρτη 6 Δεκεμβρίου 2017 στο σπιτάκι του. Έχοντας γεννηθεί και οι δύο μας-η γυναίκα μου

και εγώ- εκτός Κρήτης, ο πατήρ Ιωαννίκιος μας άνοιξε ένα παράθυρο στη λαϊκή ευσέβεια της κρητικής ψυχής και στο μοναχισμό της Μεγαλονήσου. Ιδού λοιπόν, «*α οίδαμεν λαλούμεν και α εωράκαμεν μαρτυρούμεν*» περί του πατρός.

Ο π. Ιωαννίκιος (κατά κόσμον Μιχαήλ Ανδρουλάκης) γέννημα των Μαλίων, εκάρη μοναχός τον Απρίλιο του 1946 στην Ιερά Μονή Παναγίας Φανερωμένης Ιεράπετρας από όπου μετετέθη το 1948 στην Ιερά Μονή Παναγίας Ακρωτηριανής Τοπλού. Άνθρωπος με παρρησία και «*θάρρος της γνώμης*», ο π. Ιωαννίκιος δεν δίστασε να συγκρουσθεί – όπου και όταν χρειάσθηκε – υπερασπιζόμενος το «συμφέρον» των μονών και του ποιμνίου που διακόνησε, υφιστάμενος της συνέπειες των διαφωνιών του με «*μετακινήσεις*». Τον Αύγουστο του 1963 εξαναγκάσθηκε από τον Επίσκοπο να μετακομίσει στην ερειπωμένη Ιερά Μονή Παναγίας Εξακουστής που ίδρυσε ο συγχωριανός του Όσιος Χατζη-Ανανίας Μπαρμπεράκης, του οποίου την ανακομιδή των λειψάνων έκανε το 1968. Την ίδια περίοδο, επιδόθηκε σε μια συστηματική προσπάθεια για να αναδείξει την αγιότητα του τελευταίου, συγγράφοντας το Βίο του και τα Θαύματά του.

Το 1976, ο τότε Μητροπολίτης Ιεραπύτνης του ζητά και πάλι να αφήσει το Μοναστήρι- που με κόπους και θυσίες ανακαίνισε, για να εγκατασταθεί στη κατεστραμμένη Μονή του Αγίου Αντωνίου Άρβης υπηρετώντας ταυτόχρονα ως Εφημέριος στην ενορία Λουτρακίου Βιάννου. Ολοκλήρωσε την Ιερατική του διακονία ως εφημέριος στο Βαχό, όπου και εγκαταβίωσε μέχρι την οσιακή κοίμησή του. Παρόλο που κυριολεκτικά «*έλιωσε*» αναλωνόμενος στη διακονία των μονών και των ενοριών, δεν έλειψαν τα πικρόχολα σχόλια από κληρικούς και λαϊκούς, που πολύ πόνο του επροκάλεσαν.

Μετά την συνταξιοδότησή του, στο απέριττο σπιτάκι του στο Βαχό, άρχισαν να συρρέουν «κάθε λογής και κοπής» άνθρωποι, όχι μόνο από την Κρήτη, αλλά και από ολόκληρο τον Ορθόδοξο κόσμο εντός και εκτός Ελλάδος. Ο λόγος του απλός και απέριττος. Η εφαρμογή των εντολών του Θεού, άνευ όρων και υποχωρήσεων ή δεύτερων σκέψεων, ήταν η μόνιμη προτροπή του. Ο Γέροντας δεν χαριζόταν σε κανέναν -ήταν της «χειρουργικής σχολής», εφαρμόζοντας επιθετική θεραπεία «εκκρίζωσης» που θύμιζε προφήτες της Παλαιάς Διαθήκης. Ήταν απόλυτος, μην αφήνοντας περιθώρια για παρερμηνείες ή για ενδιάμεσες ερμηνείες. Όμως, μέσα στον απόλυτο και αυστηρό του λόγο, διέκρινες την πατρική αγάπη, και μία μεγάλη αγκαλιά που χώραγε τους πάντες, -όχι όμως τη κακοδαιμονία και την αχαριστία. Μεγάλη του χαρά, να μυρώνει με το λάδι της ακοίμητης κανδήλας του Οσίου Χατζή-Ανανία και να κατευοδώνει, ευλογώντας από την εξώπορτα, όσο καιρό του το επέτρεπαν οι σωματικές του δυνάμεις.

Χρησιμοποιούσε ευρηματικά τα λόγια των απλών ανθρώπων που γνώρισε, για να διδάξει σημαντικά πράγματα για τη ζωή και τη πίστη μας. Έλεγε αίφνης για τη μητέρα του ότι, το βράδυ όταν κοιμίζε τα παιδιά της, στεκόταν στην εξώπορτα κοιτάζοντας την Εκκλησία απέναντι στο σπίτι της και σταυροκοπιόντας έλεγε «Παναγία μου καλή Γειτόνισσα σκέπε τα παιδιά μας, καλονύχτισέ μας, καλονείρεψέ μας και καλοξημερωσέ μας» μη λησμονώντας να Την ευχαριστήσει το επόμενο

πρωί που τους αξίωσε να ξαναδούν το φώς της ημέρας. Έλεγε ακόμα για τον παππού του, που όταν τον ρώτησε γιατί έχουν τόσες πολλές εκκλησίες στο χωριό τους του απάντησε απερίφραστα «μα για να έχουμε καλούς γειτόνους παιδί μου». Για τις παρακλήσεις στο χωριό του στο πόλεμο του 1940 για τους στρατευμένους συγχωριανούς του και τη θαυμαστή επιστροφή όλων τους χωρίς τραυματισμούς. Για το σύννεφο που τον κάλυψε μια ημέρα εν είδει νεφέλης όταν μπήκε – κατά λάθος – από απαγορευμένη Γερμανική στρατιωτική ζώνη ενώ έλεγε τους Χαιρετισμούς της Παναγίας. «Χαίρε σκέπη του κόσμου, πλατυτέρα νεφέλης» αναφωνούσε με έκδηλη τη συγκίνησή του. Για τη σημασία της συζυγικής πίστης («εσύ έχεις το τσουκαλάκι με το φαγάκι σου, τι δουλειά έχεις σε ξένα τσουκάλια»), για τη σημασία του να αντιλαμβάνεται κανείς τη θέση του και να μη εμπλέκεται σε αλλότρια πράγματα, και άλλα πολλά «ων ουκ εστιν αριθμός».

Για τους αγώνες και την άσκησή του, για τα πολλαπλά θαυμαστά γεγονότα που συντελέστηκαν με το «θαυμαστό» λαδάκι του Χατζή-Ανανία (και τη προσευχή του) μπορεί ο αναγνώστης να ανατρέξει στα δύο βιβλία που εξέδωσε «ιδίοις κόποις και αναλώμασιν» το 2008 (Ο Όσιος Χατζηανανίας) και το 2013 (Σύγχρονα θαύματα του Οσίου και Θεοφόρου Πατρός Ημών Χατζή-Ανανία), καθώς και στο μόλις εκδοθέν πολύτιμο πόνημα του πνευματικού του τέκνου, Εμμ. Γερακιανάκη με στοιχεία από το βίο και τις διδαχές του.

Τα τελευταία δύο χρόνια της ζωής του, ο Γέροντας επαναλάμβανε στερεότυπα τα ίδια πράγματα, τα ίδια γεγονότα, τις ίδιες νουθεσίες. Επάψαμε πια να τον ακούμε-μας έφθανε να τον βλέπουμε. Τελευταία φορά τον είδαμε – φανερά καταβεβλημένο και κλινήρη – στα τέλη του Οκτωβρίου του 2017. Ήταν φανερό ότι όδευε σταθερά προς την «ποθεινή πατρίδα». Διατήρησε μέχρι το τέλος τη φωτεινή ματιά με το διαπεραστικό βλέμμα που δεν σε φόβιζε αλλά γαλήνευε εσένα, τους πέριξ αλλά και το τόπο- αυτό το ταπεινό χωριουδάκι με την εκπληκτική θέα προς το Λιβυκό Πέλαγος, με τις μυρωδιές από το αγιασμένο χώμα και τα βότανα της Κρήτης, και τα κουδούνια και βελάσματα των αιγοπροβάτων.

Πηγαίνοντας στο Βαχό για το 40μερο μνημόσυνό του την περασμένη Κυριακή, δεν ήταν ίδιος ούτε ο τόπος, ούτε οι άνθρωποι. Συζητώντας και αναπολώντας με φίλους μας, συνειδητοποιήσαμε ότι όλα αυτά που γευθήκαμε και είδαμε – όσο ήταν εν ζωή ο Γέροντας – ήταν το απαύγασμα της ευλογημένης παρουσίας του. Γέροντες σαν τον π Ιωαννίκιο, δεν μοιάζουνε μ' μας τους υπόλοιπους, κι είναι δύσκολο να αντιληφθούμε την αγιότητά τους.

Στ' αλήθεια, είχε δίκιο ο φίλος μας ο Νίκος: «Ο Γέροντας μας πλήρωσε καλά».

Ας είναι ελαφρύ το χώμα που τον σκεπάζει.